

— 'Ο οὐρανός είναι καντήλι, του λείει, ξεστεριά,
χαρά Θεού· αὐριο θέχουμε ἥλιο.

— 'Αλήθεια; ρωτάει.

Καί τὰ στήλωνε τὰ μάτια στὰ τζάμια. 'Ο οὐρανός
λαμποκοπάει. Τι χαρά! Ξημερώνει. 'Ο οὐρανός δὲν ἔχει
πιὰ τὴ βραδινὴ λαμπράδα· δὲν τὸν βραίνουσι σύννεφα,
ἀλλὰ ἥλιος δὲν φαίνεται. "Ενας σκοτεινός ἀραιὸς πέπλος
κρύβει τὸ πρόσωπό του. Καί πίσω ὁ μέγας ζωοδότης ἀγω-
νίζεται νὰ σχίσει τὸ μέγα παραπέτασμα ποὺ τὸν χωρίζει
ἀπὸ τὴν μεγάλη ἔρωμένη του, τὴν γῆ. "Ενας μυστικὸς
ἀγῶνας τελείται ἐκεῖ πάνω καὶ μέσα στὴν κάμαρα, ὅπου
ἀπογοητευμένος ὁ ἄρρωστος ἀπὸ τὴν οἰκτρὴ διάψευσι τῶν
ἐλπίδων του χροοκλεῖται μὲ μιὰ ἀπελπιστικὴ προσπά-
θεια νὰ συγκρατήσῃ τὴν ζωὴ ποὺ ζητεῖ νὰ ξεφύγῃ μέσα
ἐπὶ τὴ φυλακὴ τῆς σὰν ἄλλος ἥλιος μέσα ἐπὶ τὰ σύννεφα.

Οἱ ὄρες κυλοῦν καὶ ἡ κρυὰδα τοῦ θανάτου ἀπλώνεται
λίγο λίγο στὴ κάμαρα ἐνῶ τὰ μάτια τοῦ νέου ποὺ παρα-
θέρνει δὲν ξεκολλοῦν ἀπὸ τὰ τζάμια. 'Ανασαίνει βαθεῖα.
Τελείωσε. Θὴ πεθῆνῃ χωρὶς νὰ χαιρετήσῃ τὸν ἥλιο.

Βασιλέματα.

'Ο νέος ψυχομαχᾷ· καὶ ὁ μέγας αἰχμάλωτος τοῦ οὐ-
ρανοῦ μαζεύει τίς δυνάμεις του γιὰ τὴν τελευταία ἔφοδο.
Καὶ νικητὴς σχίζει γιὰ μιὰ στιγμή τὸ παραπέτασμα, καὶ
στὰ βᾶθη τοῦ ὀρίζοντα ἀνάβει τρομερὴ πυρκαϊά, ἄγριος
καταχτητής.

'Η κάμαρα πλημμυρεῖ ἀπὸ φῶς. Τὸ πρόσωπο τοῦ νέου
ἀχτινοβολεῖ, τὸ γέλιο ἀνθῆι στὰ χεῖλη του, ἐνῶ τὰ μά-
τια του κλείνουσι αἰώνια.

Σπάρτη

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΘΡΥΛΟΙ

ΤΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΟΥ ΣΑΛΑΔΙΝΟΥ

('Απὸ τὸ «Συναξάρι τοῦ χριστιανοῦ ὀδοιπόρου)

*Πυκνὲς φιλύρες πύργο κρύβουσι
ψηλά 'εὖ χώρα μακρομένη,
καὶ μέσ' ἀπ' τὰ κλαδιά των μόλις
τὰ μάτια σου βαθιὰ ξανοίγουν
τὴν μαύρη πόρτα του κλεισμένη*

*'Η δέσποινά του γυνὴ ἱππότη
σὰν τὸν ψηλόλευκο τὸν κρῖνο
'ς τοὺς ἄγιους τόπους εἶχε χάσει,
ποὺ 'ς τὴν σειρά τὴν πρώτη πρώτη
πολέμαγε τὸν Σαλαδῖνο.*

— Σὺ τί ζητᾷς 'ς τὸν πύργο τοῦτο
τοῦ στεναγμοῦ, τοῦ μαύρου θρήνου;
«'Ανοίξε! 'ς τὸν Χριστὸ σ' ὀρμίζω!
δός μου καὶ πάλι κάθε πλοῦτο,
τὸ δέκατο τοῦ Σαλαδῖνου!

*Δός μου καὶ μὴ ἀργῆς ἀκόμα...
ἐκεῖ ποὺ πέθανε 'Εκείνος,
τώρα νικᾷ καὶ βασιλεύει
καὶ μᾶς πατεῖ τὸ ἅγιο χῶμα
ὁ ἄπιστος ὁ Σαλαδῖνος!*

*Τότε κρατώντας ἀπ' τὸ χέρι
ἓνα παιδί, 'ς τοῦ μαύρου θρήνου
τὸν πύργο ἐμπρός, γιὰ μὴτέρα
ἐπρόβαλε... τοῦ τὸ προσφέρει...
τὸ δέκατο τοῦ Σαλαδῖνου!*

*Φεύγει ὁ γυιὸς ὁ σταυροφόρος
μὲ κράνος, λόγχη ἀνοιχμένη
καὶ κλείνει πίσω του ἡ πόρτα...
ἦταν βαρὺς πολὺ ὁ φόρος...
θὰ μείνῃ αἰώνια κλεισμένη!*

ΚΩΣΤΑΣ Σ. Γ. *

ΑΠΟ ΤΑ ΞΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

'Ο κ. Krumbacher ἐδημοσίευσε ἄρθρον στὴν ἐ-
φημερίδα τοῦ Μονάχου «Beilage zur Allgemeine
Zeitung» μὲ τὴν ἐπιγραφή «Τὰ Ἑλληνικὰ χει-
ρόγραφα τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Τουρίνου».

Σ' αὐτὸ τὸ ἄρθρο του κάνει λόγο γιὰ τὰ Ἑλ-
ληνικὰ χειρόγραφα τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Τουρίνου ποὺ
καταστράφηκαν ἀπὸ τὴ φωτιά, ποῦπιασε ἡ βιβλι-
οθήκη: λέγει πῶς μὴ πρρηγοριὰ γιὰ τὴ ζημία μᾶς
δίνουν οἱ διάφοροι κατάλογοι ποὺ ὑπάρχουν, ὅμως
δὲ μπορούμε νὰ μὴ κλάψωμε καὶ τὸ χάσιμο τρι-
ῶν κωδικῶν, τοῦ κώδικα τοῦ Θεοδορήτου ποῦχε
σημειώσεις καὶ σχόλια στοὺς δώδεκα μικροὺς προφη-
τες, ἐνὸς ἄλλου κώδικα ποῦχε ἀπότυπα 42 χρυσο-
βούλων καὶ ἄλλα ἔγγραφα, καὶ τελευταία ἐνὸς κώδι-
κα ποὺ περιεχε ὕμνους.

Τελειώνοντας τὸ ἄρθρο του ὁ κ. Krumbacher
λέγει πῶς ἄμποτες αὐτὸ τὸ χάσιμο νὰ κάμῃ τοὺς
διευθυντὰς τῶν βιβλιοθηκῶν τῆς Ἰταλίας νὰ δίνουν
πλήρῃ ἐλευθέρω τὰ χειρόγραφα γι' ἀντιγραφή καὶ γιὰ
φωτογραφία στοὺς διάφορους ἐπιστήμονες ποὺ ἀσχα-
λοῦνται μ' αὐτὰ, γιὰτὶ ἔτσι ἡ καταστροφὴ ποὺ ὁ
χρόνος κι' ἡ φωτιὰ κάνουνε δὲ θὰ εἶναι τόσο σπουδαία,
γιὰτὶ θὲ νὰ ὑπάρχουν ἀντίγραφα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Κλέφτης "Ελα, δῶσ' μου το ἐκεῖνο τὸ καπέλλο.
Δέφτερος. Γιατὶ νὰ σ' τὸ δώσω. Δικό μου εἶναι.
Πρώτος. "Οχι, δικό μου, ἐγὼ τὸ κλεψα.

"Εμπορος Γιατρικό! καλὸ γιατρικὸ γιὰ φύλλους!
Νοικοκυρά. Αἱ ἐσὺ μὲ τὸ γιατρικὸ, ἔλα δῶ.
"Εμπορος. 'Αμέσως.
Νοικοκυρά. Πόσο τὸ δίνεις τὸ γιατρικὸ;
"Εμπορος. Μισὴ δραχμὴ τὸ μπουτιλάκι.
Νοικοκυρά. Καὶ πῶς τὸ βάζεις;
"Εμπορος. "Εφκολο. Πιάνεις τὸν φύλλο, τοῦ ἀνοίγεις
τὸ στόμα, καὶ χύνεις μέσα μιὰ σταλαγματιά.
Νοικοκυρά. Μὰ, χριστιανέ μου, ὡς ποῦ νὰν τὸ κάνεις
ἀφτό, ἐγὼ σκοτώνω τὸν φύλλο μὲ τὸ νύχι μου.
"Εμπορος (ἀφού τὸ συλλογίστηκε). Ναι... κι' ἀφτό
δὲν εἶναι ἄσκημος τρόπος.

'Ο Μανώλης πῆγε νὰ ξομολογηθεῖ κι' ὁμολόγησε πῶς
ἐκλεψε τὴ γίδα τῆς γειτόνισσάς του, τῆς κυρᾶ Γιάναινας
τῆς χήρας.

— ἸΝὰν τὴ δώσεις πίσω, παιδί μου, εἶναι μεγάλη
ἀμαρτία, τοῦ εἶπε ὁ πνευματικός.

— Γιατὶ νὰν τὴ δώσω; 'λέει ὁ Μανώλης. Δὲ φοβᾶ-
μαι νὰ μὲ πιάσουν.

— Ναι, τοῦ λέει ὁ γέροντας, μὰ στὴ δεύτερη παρου-
σία θὰ παρουσιαστῆ κι' ἡ κυρᾶ Γιάναινα κι' ἡ γίδα καὶ
θὰ σὲ κατηγορήσουνε μπροστὰ στὴ Θεῖα Δικαιοσύνη.

— Τότες δὲν ἔχει βία, γέροντα, εἶπε ἀποφασιστικὰ ὁ
Μανώλης. 'Εγὼ τότες θὰ πῶ: κυρᾶ Γιάναινα, νὰ ἡ γίδα
σου πάρ την, κι' ἔλα νὰ φιλιώσουμα.

'Ο ἴδιος ὁ Μανώλης μιὰ φορὰ εἶχε μιὰ δικη μὲ τὸν
Κώστα, κι' εἶπε τοῦ δικηγόρου του πῶς θὰ στελεῖ τοῦ δι-
καστῆ μιὰ γάλλισσα.

— Μὴν τὸ κάνεις, τοῦ εἶπε ὁ δικηγόρος, ὁ δικαστὴς
δὲ σηκώνει τέτια, καὶ θὰ χάτῃς τὴ δικη σου!

Μὰ σὰν ἔγινε ἡ δικη τὴν κέρδισε ὁ Μανώλης. Καὶ
σὰν ἄκουσε τὴν ἀπόφαση, γύρισε κι' εἶπε τοῦ δικηγόρου:

— Ἐρίεις; 'Εγὼ τὸν τὴν ἔστειλα τὴ γάλλισσα.
Καὶ βλέποντας τὸ δικηγόρο ποὺ ἀπορούσε, τοῦ κάνει:

— Μὰ δὲ θὰ πῆ πῶς εἶτανε στραβός κι' ὁ λόγος σου...
'Εγὼ τὴν ἔστειλα πεσεῖσι ἀπὸ τὸν Κώστα. ('Αφτό φυσ-
ικὰ δὲν ἔγινε στὸν τόπο μας).

Ο ΡΕΦΕΝΕΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙΑ

Σ Α Δ Ι Ω

Σὰ διῶ,
Τὰ μάτια σου τὰ δυὸ
Χρυσὴ Λημνιά μου,
Θαρρῶ
Πῶς ἄγγελο θωρῶ
Στὴν ἔρημιά μου.

Σὰ βγῆς
Μὲ ρόδα τῆς αὐγῆς
Στὰ χεῖλη ἀπάνω,
Ποθῶ
Στὸ πλάγι σου νάρθῶ
Καὶ νάποθάνω.

Σὺ θες
Νὺ σοῦ τὸ πῶ μαθῆς
Πῶς σ' ἀγαπᾶω,
Σωπῶ,
Γιατὶ καρδιοχτυπῶ
Καὶ σπαρταρῶ.

Σὰ 'ρθῶ
Κι' ντὰ σου καὶ βρεθῶ
Πουλὶ πιασμένο,
Καὶ λὲς
Πῶς δῶρχετε, νὰ κλαίς,
Γιατὶ σωπαίνω,

Σταῦτί,
Σοῦ λέω κατιτὶ
'Απ' τὴν καρδιά μου,
Καμιά
Πῶς δὲν εἶδα Λημνιά
Σὰν τὴ Λημνιά μου.

A. E.

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Κακοηθέστατο αὐτὸ ποὺ ἔκανε ἡ Διεύθυνση τοῦ Β.
Θεάτρου σὲ κάποιο θεατρικὸ («'Αποπαίδι»), νὰ εἶξη τὴν
αὐλαία πρὶν τελειώσει καλὰ καλὰ τὸ δράμα.

— 'Ο ποιητὴς, λένε, θύμωσε κι' εἶχε μεγάλο δικίο
νὰ θυμώσει, ἀφού καὶ μεῖς ποὺ δὲ δουλέψαμε καθόλου
γιὰ τὸ ἔργο του, τὴν ἴδια ὀργὴ δοκιμάσαμε.

— 'Η Διεύθυνση κτλ, ἔπρεπε, ἂν ἤθελε νὰ κἀνῃ τὸ
καθῆκον της, νὰ εἶξη τὴν αὐλαία μόλις ἀρχίνησε τὸ
δρᾶμα.

— Τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» κ. Μουχλῖδη οἱ διαλέξεις ἀρ-
χίνησαν νὰ γίνονται μιὰ ἀπὸ τίς σοβαρότερες φιλολο-
γικοκοινωνικῆς πληγῆς.

— Οἱ «Καιροὶ» μάλιστα τὸν συχαίρουνται σ' ἓνα
ἀπὸ τὰ τελευταία φύλλα τους (διὰ τὴν ἴν προσφέρει εἰς
τὰ γράμματα ἐκδόσεως)

— Γιὰ τὸ ὁ προσφέρει ὅμως, στοὺς καλεσμένους του
τσάι δὲν γίνεται λόγος ἀκόμα.

— 'Ισως ρεκλαμαριστῆ κι' αὐτὸ ἀργότερα.

— 'Ο φίλιτατος κ. Α. Κ. τῆς «Ἐστίας» σ' ἓνα ὁμορ-
φο χρονογράφημά του ποὺ δημοσίεψε τὴν Πέμπτη ἀνακή-
ρυξε μονομιᾶς μισὴ ντουζίνα μεγάλους ἄντρας κι' ἓναν ἀ-
ληθινὸ Πρύτανι, τὸν κ. Βλάχον.

— Κι' ὅμως ἡ ἴδια ἡ «Ἐστία» εἶχε κηρυχτῆ ἄλλοτε
κατὰ τῆς φάμπρηκας τῶν μεγάλων ἄντρων!

— 'Εξακολουθοῦν νὰ δημοσιεύονται στὶς «Ἀθῆνες»
οἱ «Φόνισσες» τοῦ κ. Βουτυρᾶ.

— Πιθανὸ νὰ τίς μεταφράσῃ κι' αὐτὲς στὴ Ρωμέικη
γλῶσσα καμμιά μέρα ὁ Βουτυριδῆς, ἔτσι γιὰ νὰ ται-
ριάξουν συγγραφέας καὶ μεταφραστῆς.—Βουτυρᾶς, Βου-
τυριδῆς

— 'Ο καυγᾶς ποὺ ἀρχίνησε γιὰ τὸ Δημοτικὸ Νοσο-
κομεῖο μᾶς φαίνεται λίγο παράξενος.

— Κατηγοροῦν τὸν κ. Μερκούρη γιὰτὶ ἔδωσε τὴ δου-
λειά σ' ἐκεῖνον ποὺ ἐζήτησε τὴν μικρότερη πληρωμὴ.

— 'Αν τὴν ἔδινε σ' ἐκεῖνον ποὺ ἐζήτησε τὴν μεγα-
λύτερη, θὰ τὸν κατηγοροῦσαν πάλι πῶς «δὲν φείδεται
τῶν χρημάτων τοῦ Δήμου».

— Κ' ἔτσι ὁ κ. Δήμαρχος πάντα τὸν μετὰ του θὰ
βρίσκῃ... μὲ τοὺς ἀδικημένους.

— 'Ο βδομαδιατικὸς φιλολογικὸς διάλογος:
— «Ἐμαθα πῶς θὰ κἀνῃς καὶ λόγου σου διᾶλεξη στὴ
σάλα τοῦ κ. Μουχλῖδη».
— Τί λές, βρε ἀδερφέ; 'Εγὼ δὲν ἔκανα κανένα κα-
κούργημα γιὰ νὰ καταδικαστῶ σ' αὐτὴ τὴν ποινὴ!

Ο ΙΔΙΟΣ